

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 35 (2014) 1996 m. rugsėjo mėn. 10 d.

Eina 41-mus metus.

Melbourne

Antanas Vaičius

Į Kristaus bendruomenės mokyklą...

Rugsėji mokyklų skambučiai iš naujo kviečia mokinius į klases, studentus - į auditorijas. Ši sekmadienį Kristaus Gerosios Naujienos (Evangelijos) žodis kviečia sėsti į krikščioniškos bendrystės suolą. Aiškėja, jog Kristaus bendruomenei gresia ne vien klaidingi mokymai, bet kur kas labiau - jos narių klaidinga tarpusavio elgsena.

Kristaus Bažnyčia yra nusidėjusių brolių ir seserų šeima. Konkretaus žmogaus nuodėmė yra nuodėmė konkretaus šeimos nario, brolio ar sesers, dėl kurio ar dėl kurios Kristus „ištiesė rankas ant kryžiaus“. Ir Bendruomenė yra atsakinga už tokio savo nario gyvenimą. Ji ieškos galimybių jam padėti, jam atleisti, jam atverti į bendrystę duris, kurias jis pats užtrenkė. Bendruomenė „nusiagręš“ nuo nusidėjėlio brolio tik kraštutiniu atveju, jeigu šis užsisklęstų savo „teisume“. Bet ir tada Bendruomenė nepalšia meldusi Dangaus Tėvą Jėzų vardu, kad Tėvas ieškotų ano brolio ar sesers...

Tad ir sėdamės į šio sekmadienio Gerosios Naujienos suolą. Iš naujo lyg pirmokai švebelžiuojame šias šešias Kristaus Bendruomenės elementoriaus eilutes. Krikščionių bendrystė yra Dievo dovana. Ji yra Kristaus Kūnas ir Jo Kraujas, gyvas Jėzus šiandien. Mokomės iš naujo priimti šią dovana.

Vienos iš daugelio Jėzaus laikais gyvavusių judaizmo srovių, Kumrano bendruomenės „Teisynas“ taip pat skelbė tris pakopas link nusidėjusio brolio: asmeninis pokalbis „prie keturių akių“, pokalbis su liudininkais, po to - su visa bendruomene. Beje, šis „Teisynas“ Bendruomenės vyresnįjį ipareigoja būti gailėstingam ir atleidžiam be sąlygų: vyresnysis privalo „lyg tėvas elgtis su kiekvienu nariu lyg savo sūniumi ir stengtis jį paklydusį sugrąžinti į kaimenę. Jis privalo tvarstyti kiekvieną žaidžą, kad Bendruomenėje nebūtų nė vieno žaidžoto“. Pagal šio sekmadienio Evangeliją, ir ankstyvoji Bažnyčia elgėsi ne kitaip. Evangelistas Matas kalba apie „nusidėjusį brolių“. Jis nenurodo brolio konkrečios nuodėmės. Kas pamato nusidėjusį brolių, einančių jį ir kalbasi su juo. Ne smalsumas, ne liežuvio niežėjimas, ne noras savo dvasingumą ir aukštumą parodyti veda pas tą brolių, bet meilė, kuri ji gali laimėti Bendruomenei. Jėzus aiškiai sako: eik pas jį, ieškok jo, padėk jam, vaikščiok aplink jį, ieškok priėjimo prie jo, lyg Evangelijos ganytojas, kuris, suradęs nuklydusią avį, suka ratu aplink ją, bijodamas užgauti, laukdamas jos pačios noro sugrįžti ar

Kun. Jonas Vailionis

būti parneštai atgal į kaimenę. Šitoks žingsnis reikalauja budrios ir jautrios (ne tiesmukiškos, ne valdingos, ne žeminančios, o nusižeminančios) širdies, galinčios kitam jo pavojų parodyti, jo klaidą kartu iškentėti ir jį tokį priimti. Jėzus sako: eik ir kalbėkis su juo vienu. Galbūt tokio šnekėjimosi dar niekad nesu mokėsis? Lengviau ir paprasčiau apie kito klaidas ir nuodėmes kitiems pasakoti, o ne su juo pačiu kalbėtis. Kalbėtis su broliu akis į akį reikia daug drąsos ir daug sugrūdusios širdies. Kam gi save eikvoti? Bendruomenė, kurios nariai savęs neeikvoja vienas dėl kito, pamažu sunyksta, sustabareja. Bendruomenė, kurios nariai šitaip nesikalba, bet vienas su kitu elgiasi kaip moralės cenzoriai ar diktatoriai, atsiduoda lavonu. Kitas turi jausti, jog atėjau jo ne moralizuoti ar teisti, bet jo išklaudyti, atėjau ne jo čaižyti, bet jo žaidžų tvarstyti ir iš naujo jį kviesti Kristaus Brolystės bendrystėn. Atlaidumas kuria ir palaiko šia bendrystę. Atlaidumas, atleidimas yra Dievo dovana, jo naujas Buvimas tarp žmonių ir su žmonėmis. Bendruomenės nariai jį priima ir neša vienas kitam, juo dalijasi.

Taigi Jėzus sako: kalbėkis su juo vienu. Jėzus gina ir nusidėjusio brolio garbę. Kalbėkis su juo, bet ne apie jį su visais. Kai jis nepaklausys, eik su vienu ar dviem kitais broliais. Jie turi būti ženklas anam broliui: jo būklė yra labai svarbi Bendruomenei, ji susirūpinusi juo, - žiūrėk atėjome pas tave tris! O jei ne, tada kalbėk visos Bendruomenės susirinkimui (Matas čia vartoja graikų žodį „eklesia“ - „susirinkimas“, mes sakome „Bažnyčia“). O jei anas brolis nepaklausys ir viso susirinkimo, tebūnie iš Bendruomenės pašalintas, tebūnie laikomas pagoniu ir muitininku („viešu nusidėjėliu“), atkritėliu. Ši taisyklė, be abejonės, išsako Mato laikų žydų krikščionių bendruomenių griežtumą ir kažin ar tinka Jėzaus lūpoms. Juk Jėzaus elgesys su „muitininkais ir nusidėjėliais“ visai kitoks. Jis juos priima ir sėdasi su jais už stalo švęsti bendrystės. Tačiau Bendruomenė tokį savo elgesį laiko „dangaus įgaliojimu“: kam ji atleidžia, tam atleidžiama ir danguje, ir priešingai. Kas buvo patikėta vienam Petruui (Mt 16, 19), čia žodžiu „Amen“ patikima visai Bendruomenei.

Bažnyčios žmonių bendrystė yra Dievo dovana. Šią bendrystę palaiko jautrios ir drąsios širdies

spinduliuojamas atleidimas. Dievo dovana skleidžiama jautriai ir atsakingai. Taip pat ir priimama. Mūsųose dažnai pasitaiko išpažinčių „iš įpročio“ ar „pagal įsakymą“. Kažin, ar tokios „išpažintys“ būna jautrus ir atsakingas Dievo dovanos dovanojimas ir jos priėmimas. Vatikano II Susirinkimo naujai įkvėpta liturgija skelbia Bendruomenės Susitaikinimo apeigas. Tai vienas iš būdų ugdyti krikščionių bendruomeniškumą. Susirinkus Bendruomenei, skaitomas Šventasis Raštas, sakoma homilija. Apmąstomos krikščionių tikėjimo ir gyvenimo svarbiausios žymės, giliau ir jautriau pamatomi savi nekrikščioniškumai. Tokia liturgija ir asmeninis nuodėmių išpažinimas po jos jau gali būti atsakingesnis Dievo gailėstingumo išgyvenimas ir jo priėmimas, pasidalijimas su kitais (kad ir rankos paspaudimu susitaikinimo vardan čia pat prieš asmeninį nuodėmių išpažinimą). Bet svarbiausia - savęs nuteisinimo „neįsigysi“ iš Dievo už nugaros tų, prieš kuriuos esi kaltas. Nuteisinimas asmeninis, bet Dievo dovanojamas per Bendruomenės liturgiją! Sunku suprasti, kai tenka „išpažinties“ klausyti per Mišias. Švenčiama Eucharistijos liturgija, Dievo Meilės ir atleidžiančio bei mus sutaukinančio Gailėstingumo paslaptis, ir čia pat, bažnyčios pasieniuose, „darbuojamasi“ klausyklose. Yra ko pasimokyti iš šio sekmadienio Mato evangelijos. Ir galbūt neatsitiktinai Mato evangelijoje Jėzus kalba: „Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“. Savo mokinių viduryje jis atsistojo Prisikėlęs ir jiems atnešė „Ramybę“, atnešė „šalom“, Dievo žmogaus pilnatvę. Kur Bendruomenės atleidimo bendrystė, ten ir Jėzus. Jėzaus laikų Rašto aiškintojai sakydavo: „Kur du skaito Torą, ten tarp jų yra *Sekina*“ (hebrajų k. žodis, kurio lietuviška prasmė „palapinė“, „buveinė“, „būstas“. Pagal Senojo Testamento tradicijas, *Sekina* buvusi palapinė, kurioje izraelitai saugojo Dievo įsakymus. *Sekina* - Dievo buvimas tautoje). Jėzus įžengia į Senojo Testamento ž. Ir jo buvimas naujas ir negirdėtas, neįtikėtinas - meilė. Jis nėra abstraktus sentimentas. Šio sekmadienio Pauliaus laiško Romos Bažnyčiai mintis aiški, broliai vienas prieš kitą kalti meilės, bendrystės, atleidimo nebuvimu. Kas myli kitą, tas įvykdo Įstatymą, nes visas Įstatymas yra vienas sakiny: „Mylėsi savo artimą kaip save patį“. Mylintis vienas kitam nieko bloga nedaro. Mylėsi - jo nusidėjusio ieškosi ir liudysi jam,

Dabartinis Telšių vyskupas Antanas Vaičius gimė 1926 metų balandžio 5 dieną Skuodo rajono Geiducių kaime. Mokėsi Šatėse, Mosėdyje, Skuodo gimnazijoje, Telšių kunigų seminarijos licėjiniuose kursuose, Kauno kunigų seminarijoje. 1951 metais paskirtas Plungės vikaru, vėliau - Klaipėdos Kristaus Karaliaus bažnyčioje kunigu, paskui dirbo Tauragės rajono Zygaičių parapijoje. Perkeltas į Salantus, į Lauksodą, Akmenę. Vyskupas Juozapas Pletkus Antaną Vaičių paskyrė Telšių katedros klebonu ir kurijos kancleriu.

1975 metais Antanas Vaičius išrinktas Telšių vyskupijos kapitulinu vikaru bei vyskupijos valdytoju, o vyskupu nominuotas popiežiaus Jono Pauliaus II 1982 metų liepos 25 dieną.

Telšių vyskupijai - 70

Telšių vyskupijos teritorijoje gyvena apie 750000 gyventojų, iš jų apie 680000 - katalikų. Yra 156 parapijos. Vyskupijos teritorijoje dirba 132 kunigai, dar trys yra Baltarusijoje, Rusijoje, JAV. Septyni kunigai mokosi Romoje.

Vyskupijoje yra 14 kunigų vienuolių, 3 nekunigai vienuoliai, 92 moterys vienuolės.

Pernai pakrikštyta 10160 asmenų, atlikta 4121 santuokų, pirmąją komuniją gavo 12871, o Sutvirtinimo sakramentą - 10787 tikintieji.

Pernai vyskupijoje veikė 9 senelių globos namai, kuriuose gyveno 115 žmonių. Vyskupija išlaikė 5 vaikų darželius su 235 vaikais. Veikia 74 „Carito“ skyriai su 1861 darbuotoju. Įsteigta vargšams 13 valgyklų, jose maitinama apie 1000 žmonių.

5 mokyklose pradinėse katalikiškosiose klasėse mokėsi 607 vaikai. Vyskupijos teritorijoje 1741 moksleivių mokė 4 katalikiškosios mokyklos.

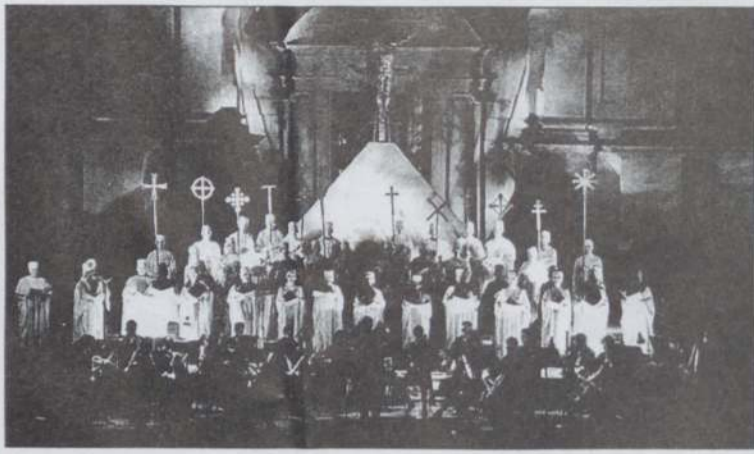
Jurbarko kryptimi paskutinė Telšių vyskupijos parapija - Smalininkai, Raseinių - Nemakščiai, Siaulių - Micaičiai, Klaipėdos - Nida.

Po Telšių kunigų seminarijos atkūrimo mokslą baigė ir įšventinti 42 kunigai, dar 7 djakonai dėl

(Nukelta į 2-trą psl.)

nusidėjusiam, jog ir jis vertas Gailėstingumo ir Kristaus Brolystės garbės. „Bažnyčios Žinios“

Pažaislio liepomis nuskambėjo teatralizuotas „Mesijas“

Teatralizuoto „Mesijo“ finalas Pažaislyje.

L.Brundzos nuotr.

Vida Savičiūnaitė

Rugpjūčio 11-tą sekamdienio vakaras Pažaislio vienuolyno kieme temo skambant G.F. Handelio „Mesijui“. Šia XVIII amžiuje parašyta oratorija akcentuotas „Baroko savaitės“ finalinis akordas. „Mesijas“ yra visą vasarą vykstančio Pažaislio muzikos festivalio programos dalis. Ši G.F. Handelio oratorija po Pažaislio liepomis pirmą kartą skambėjo praėjusią vasarą. Siek tiek pakeistas kūrinys debiutavo teatralizuotu pavidalu. Jį atliko Kauno valstybinis choras, Lietuvos kamerinis orkestras, solistai R.Maciūtė, A.Zubaitė, A.Janutas, I.Misiūra. „Mesijui“ dirigavo P.Bingelis.

Teatralizuotas G.F. Handelio

oratorijos variantas iki šiol buvo atliktas Vilniuje, Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje. Pažaislyje vizualių efektų siekta saikingai, nes svarbiausia buvo muzika. Teatralizavimą liudijo nedidelis choro judėjimas, choristų kostiumų juodos, baltos ir raudonos spalvų kaita, šalia prožektorių degusios žvakės.

Pažaislio muzikos festivalio organizatoriai džiaugėsi nuostabiu oru. Publikos nepabūgusios vėlyvos renginio pradžios ir didelio nuotolio nuo miesto centro, buvo pilnas Pažaislio vienuolyno kiemas. „Mesijo“ klausėsi kaip niekad daug įvairiomis kalbomis savo susižavėjimą reiškusių užsieniečių.

„L.r.“

Ruklos poligone - trijų valstybių kareiviai

Ruklos kariniame poligone prasidėjo aktyvioji tarptautinių mokymų „Gintarinė vilis '96“ dalis.

Kariai paskirti stebėjimo ir kontrolės postuose, palydi svarbius ar pavojingus krovimus, atrėminėja „banditų“ išpuolius.

Taikos įvedimo įgūdžių Rukloje semiasi du motorizuotos pėstininkų brigados Panevėžio bataliono būriai ir po vieną Danijos bei Lenkijos kariuomenės būrį.

Juos apšaudančių, sprogdinančių ir kitaip terorizuojančių „blogųjų“ vaidmenį atlieka prestižinio Lietuvos jėgerių bataliono kariai.

Pirmosiomis pratybų dienomis trijų šalių atstovams buvo sudarytos sąlygos susipažinti su kolegų ginkluote ir technika. Danai ypač domėjosi lietuvių naudojamais šarvuočiais BRDM-2.

„L.r.“

Moderni aparatūra - jūrininkų ligoninėje

Aušra Pilaitienė

Jūrininkų ligoninėje pradėjo veikti angiografai - modernus kraujagyslių rentgeno aparatas. Ši „Philips“ firmos aparatūra, kainuojanti daugiau kaip milijoną JAV dolerių, pavyko įsigyti už rėmėjų lėšas.

Pasak Jūrininkų ligoninės

vyriausiojo gydytojo J.Sąlygos, tai puiki dovana Klaipėdos krašto gyventojams, sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis. Anksčiau diagnostinių bei gydomųjų angiografijos procedūrų jie buvo priversti vykdyti į Vilnių. Pirmuosius tyrimus naujuoju aparatu atliks specialistai iš Vilniaus.

„L.r.“

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Harvardo ekonomistai vertina Lietuvos perspektyvas

Vaidotas Vyšniauskas

Lietuvos ekonomika JAV akademių ekonomistų akimis atrodo siek tiek egzotiškai. Jų manymu, tik penkerius metus egzistuojantis ūkis, dar negali būti rimtai įvertintas, todėl jį reikėtų dar dešimtį kitą metų stebėti ir tik po to daryti išvadas.

Lietuvos ūkio apžvalga, kurią parengė makroekonomikos politikos kurso Harvardo universitete dalyviai iš Lietuvos, nustebino ir dėstytojus, ir pačius rengėjus - šalies ūkis, vertinant pagrindinius makroekonomikos rodiklius, trejus pastaruosius metus sveiksta.

Bendrasis vidaus produktas (BVP) didėja (pernai jis buvo 22,2 mlrd. litų), infliacijos lygis buvo 1162,5 proc. 1992 metais nukrito iki 35,7 proc. pernai, biudžeto deficitas, palyginti su BVP, nėra didelis, panašiai vertinamas mokėjimų balansas, prekybos deficitas, pinigų M2 masės didėjimas ir kiti rodikliai.

Lietuviams, įpratusiems skeptiškai vertinti teiginį „Lietuvos ūkio stabilizacija“, toks sąskambis rimtų JAV specialistų lūpose pasirodė kiek netikėtas.

Harvardo universiteto Tarptautinio plėtros instituto direktoriaus pavaduotojas Richardas Goldmanas pažymėjo, kad Lietuvos ūkio būklė, sprendžiant pagal oficialius duomenis, yra įdomi ir ją išties galima apibūdinti kaip stabilizaciją, tačiau jis atkreipė dėmesį į tai, kad infliacijos lygis per pastaruosius dvejus metus sumažėjo labai nedaug ir vis dar lieka didesnis negu 30 procentų.

„Bet kuris dviženklis infliacijos skaičius yra per didelis, be to, nerimą kelia labai sparčiai didėjančios šalies užsienio ir vidaus skolos. Vienas dalykas, kuris nekelia abejonių ir yra labai svarbus ateičiai, - Lietuvos ekonomikos atvirumas. Be abejonės, tai

teigiamas veiksnys, gera pradžia“, - reziümavo R.Goldmanas.

Kita vertus, žinomas ekonomistas pažymėjo, kad beveik neįmanoma tiksliai įvertinti šalies ūkio neturint ankstesnių metų ar dešimtmečių duomenų.

Tokius duomenis kurso dalyviai bandė gauti iš Pasaulio banko žinymų, tačiau pateiktos Lietuvos statistikos lentelės priminė Locke'o „tabula rasa“ - duomenų vietoje - tik brūkšneliai.

Visi kurso metu skaitę paskaitas ekonomistai įtariai vertino fiksuoto lito kurso efektyvumą stabilizuojant šalies ūkį. Daugelių atvejų buvo siūloma devaluoti valiutą - tai vaistas nuo chroniško biudžeto deficito ir merdinčios užsienio prekybos, o Lotynų Amerikos ir Azijos valstybės anksčiau ar vėliau įsitikino, kad šis vaistas beveik visada efektyvus.

Devaluoti lito Harvardo profesoriai nesiūlė, tačiau pažymėjo, kad modernus makroekonomikos mokslas atvirą užsieniui ūkį sieja su laisvu nacionalinės valiutos kursu.

Pasak Makedonijos banko tyrimų departamento ekonomisto Zorano Stavreskio, kažin ar galima tą patį ekonomikos valdymo modelį taikyti Lenkijoje ir Argentinoje, nors pagrindiniai makroekonominiai dėsniai panašiai veikia bet kurioje valstybėje.

Pasak profesoriaus Jeffrey Sachso, makroekonomikos pažiūriu skirtingos tik detalės, visuma galima sutalpinti į modelį ir dėsnius. Išties bankų krizės Lietuvos ir Lotynų Amerikos šalyse, nesigilinant į detales, stebėtinai panašios.

Pasak JAV ekonomisto Michaelio Roemerio, panašia logika realiai vadovaujasi ir dauguma politikų, nepasitikinčių ekonomistais ir manančių, kad atskiri negatyvūs reiškiniai įrodo, jog ir visas procesas klaidingas.

„L.r.“

Katalikybės ateitis Vietname

Neseniai pasirodžiusioje vietnamiečio kunigo Anthony Nguyen Ngoc Son knygoje „Ganytojas, žvelgiantis į ateitį“, atsispindi dabartinė Vietnamo Bažnyčios padėtis, o ypač vienuolynų gyvenimas ir darbas evangelizacijos srityje. Knygos autorius reiškia gilų įsitikinimą, kad vienuolinės kongregacijos, besidarbuojančios Vietname turi didelių galimybių suintersyvinti apaštalavimą ir padidinti atsivertimų į katalikybę skaičių. Aktyvesnis apaštalavimas pirmiausiai reiškia praktišką evangelizacijos metodų vystymą ir taikymą čia pat, kartu prisitaikant prie žmonių mentaliteto. Knygoje randame ir statistinius duomenis, atspindinčius padėtį 1995 metų pabaigoje.

Vietname priskaičiuojama apie 4 su puse milijono katalikų: Bažnyčios ir Dievo Tautos tarnystėje iš viso darbuojansi 8748 vienuoliai: 7495 seserys vienuolės, 1253 vienuoliai - kunigai ir broliai - 16 įvairių kongregacijų ir vienuolinių ordinų nariai. Pastoracijoje taip pat darbuojasi apie 2 tūkstančiai

diecezinių kunigų. Kunigo Ngoc Son nuomone, vienuolynai didžiausią dėmesį turėtų skirti biblinėms studijoms, liturgijos atnaujinimui, katekizmo mokymo perorganizavimui. Galiausiai derėtų pasirūpinti ir tais dvasiniais lobiais, kuriuos vietnamietiškoji kultūra gali duoti katalikybei.

LRTV

Telšių vyskupijai - 70

(Atkelta iš 1-mo psl.)

amžiaus stokos turi palaukti išvėntinimo. Į Mažąją seminariją priimami jaunuoliai, baigę 9-11 klasių. Didžiojoje kunigų seminarijoje klierikų mokslas trunka 6 metus. Telšių vyskupijoje statoma 17 naujų bažnyčių, yra daug įstegta koplyčių. Veikia Kretingos pranciškonų vienuolynas bei Kretingos šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šv. Pranciškaus kongregacija ir kitų vienuolijų namai, 1996 metais Kretingoje įkurtas Religijos mokslo institutas prie Kauno Vytauto Didžiojo universiteto.

KARINGI POLITIKAI

Rašo dr. Jonas Kunca

Po visos eilės kelionių į Cečėniją ir pasitarimų su Kremliaus elitu, gen. Lebed pasirašė taikos sutartį su čečėnų separatistų vadais. Pagal ją, Cečėnija po 5 metų galėtų apsispręsti ar ji nori ar ne likti Rusijos Federacijoje. Jau dabar yra aišku, kad čečėnai pasisakys už nepriklausomybę. Kitaip yra su Maskva. Ji tikisi, kad per tą laiką jai pavyks palenkti čečėnus į savo pusę.

Laike derybų Jelcinas vis „prapuldavo“, kad aiškiai nepasisakytų dėl sutarties su čečėnais. Dabar ko gero jis gali tą sutartį nepatvirtinti ir taip sukompromituoti gen. Lebed, kuris po taikos Cečėnijoje būtų populiarus visoj Rusijoje ir Cečėnijoje. Atrodo, kad prez. Jelcin'as ir jo patarėjai labai norėtų atsikratyti minėtu generolu, kurio balsų dėka Jelcinas laimėjo prezidento rinkimus.

Vietoj rimtos šalies politikos dabar Kremliuje verda intrigos, kurios nežada greitai užsibaigti. Nemažai pretendentų mato progą patys užimti prezidento sostą po nuolat sirguliuojančio Jelcino, kuris savo kadencijos turbūt negalės užbaigti.

Daleisim, kad prezidentas nepatvirtina taikos sutarties su Cečėnija. Lebedą tokiu būdu gal ir

pavyktų priversti atsistatyti. O ką darytų Kremliaus ponai su Cečėnija? Siųstų ten vėl savo armiją, kuri gėdingai pralaimėjo didžiausią mūšį? Rusų tautai tas karas yra nusibodęs. Nusibodęs jis ir Maskvos kareivėliams, kurių tūkstančiai žuvo nežinodami už ką.

Į šiaurės Irako kurdų zoną, kurią saugoja amerikiečiai, Huseinas pasiuntė armiją. Vašingtonas grasina karine intervencija. Mat, kurdai yra suskilę į Irano ir Irako simpatizantų frakcijas, kurios pradėjo tarpusavio karą. Teritorija priklauso Irakui. Bagdado valdžia pasiuntė ten kariuomenę, kad ji neleistų laimėti Irano simpatizantams kurdams, nes tai būtų Irako teritorijos praradimas.

Vašingtonas nekenčia Huseino, bet kartu jo santykiai su Iranu yra pablogėję. Kuria puse palaikyti? Nežinant, kuris blogis yra geresnis, nevertėtų amerikiečiams kištis į šiuos Irano vidaus vaidus. Dar mažiau būtų pateisinami kariniai veiksmai. Vieną kartą beveik visas pasaulis talkininkavo Vašingtono Persų įlankos kare. Bet dabar kiti laikai. Sąjungininkų neatsirastų.

Kaip ten bebūtų, Irake-Irane kvepia paraku. Taikos ar karo klausimas priklausys nuo JAV politikos pragmatškumo ar aklumo. Palestina, kur buvo einama

prie susitaikymo tarp žydų ir palestiniečių, tapo pavojaus zona po konservatorių valdžios perėmimo. Izraelis plepa apie neva taiką, kai tuo tarpu skubiai kolonizuoja musulmonų žemes. Žydai „nori“ taikos su Sirija. Tik iš anksto duoda žinoti, kad negrąžins okupuotų Golan aukštumų. Atrodo, kad nauja Izraelio valdžia yra įsitikinusi, jog ji gali daryti ką tik nori su silpnaisiais palestiniečiais. Šita arogancija yra pagrįsta draugyste su JAV, kur žydai turi neproporcingą įtaką kongrese, senate, spaudoje ir televizijoje. Dėl to pasigendama Vašingtono pasisakymo prieš Izraelio daromą neteisębę Palestinoje.

Tiesa, kad palestiniečiai ir kitos musulmonų šalys yra militariniai daug silpnėsni už JAV apginkuotą Izraelį. Bet arabų yra šimtai milijonų ir galutina pergalė nebūtų žydų pusėj. Sirija jau turi raketą galinčias apšaudyti visą Izraelį. Su laiku musulmonai įsigys ir atominių sprogmenų. Karinis konfliktas Vidurtyuose gali virsti atominiu karu.

Klaidingai daro Vašingtonas, leisdamas žydam iššaukti konfrontaciją vietoj susitaikyti su kaimynais, grąžinant jiems užimtas žemes.

Karingi yra politikai Maskvoje, Vašingtone ir Jeruzalėj. Tikėkim, kad su laiku jie aprims.

Lietuvos kariuomenė sulaukė JAV labdaros

Klaipėdoje prisišvartavo JAV laivas, iš kurio iškrauti 103 karinio tipo visureigiai „Chevrolet“ automobiliai. Tai JAV ginkluotųjų pajėgų parama Lietuvos krašto apsaugai.

Dėl dalies JAV perteklinės ginkluotės perdavimo Lietuvai buvo susitarta su krašto apsaugos ministru L. Linkevičiumi šių metų gegužę vykusio jo vizito JAV metu.

Amerikietiški kariniai automobiliai į Lietuvą atkeliavo iš uždaromų JAV karinių bazių Vokietijoje. Pasak Krašto apsaugos ministerijos Tarptautinių ryšių departamento direktoriaus Rimanto Klepačiaus, dalis jų bus išmontuota ir panaudota atsarginėms dalims, kiti bus paskirstyti Lietuvos kariuomenės daliniams.

„Lr.“ inf.

Socialistai kviečia kairuosius vienytis

Socialistų partija apgailėstauja, kad Lietuvos kairiosios pakraipos partijos nerodo noro vienytis. Išplatintame atvirame LSP valdybos laiške primenama, kad dešiniosios partijos jau pradėjo vienijimosi procesą. Tuo tarpu kairieji, LSP nuomone, niekaip neranda bendros kalbos. Tai, pasak socialistų, gali neigiamai atsiliiepti visoms kairesnės pakraipos jėgoms per Seimo rinkimus. LSP kviečia visas save kairiosiomis laikancias partijas pradėti derybas dėl galimos koalicijos prieš rinkimus ir po jų.

Socialistų partijos pirmininkas A. Visockas spaudos konferencijoje atsiskakė prognozuoti, kiek vietų būsiamajame Seime galėtų gauti jo vadovaujama partija.

Socialistai neturi savo oficialių atstovų dabartiniame Seime. Vienintelis parlamentaras, priklausantis Socialistų partijai, - M. Stakvilevičius - yra LDDP frakcijos narys.

„Lr.“

Privatūs ūkiai pagamina vis daugiau mėsos

Sausio-birželio mėnesiais gyvulininkystės produktų privačiuose ūkiuose pagaminta daugiau negu per tą patį 1995 metų laikotarpį. Tuo tarpu gamyba bendrovėse sumažėjo, praneša Statistikos departamentas.

Palyginti su praėjusių metų pirmuoju pusmečiu, visi ūkiai gyvulių ir paukščių pardavė 6 proc. pieno primelžė 3 proc., kiaušinių surinko 2 proc. daugiau. Privačiuose ūkiuose šie rodikliai išaugo atitinkamai 15, 9 ir 27 proc., o bendrovėse sumažėjo atitinkamai 2, 20 ir 8 proc.

Per šešis šių metų mėnesius visi ūkiai pardavė 140 tūkst. tonų gyvulių ir paukščių, primelžė 875 tūkst. tonų pieno ir surinko 426 mln. kiaušinių.

„Lr.“

R. Ozolas prašo naujų įgaliojimų atkurti teisingumą

Ramunė Sakalauskaitė

„Jeigu nepavyks įgyvendinti šio sumanymo, aš pasitraukiu iš politikos“, - po pokalbio su Prezidentu Algirdu Brazausku žurnalistams sakė Seimo narys Romualdas Ozolas. Priimtas šalies vadovo kabinete, R. Ozolas kalbėjo apie metmenis, kaip būtų galima persikirstyti po nepriklausomybės atkūrimo neteisėtai privatizuotą ir nenaudojamą Lietuvos turtą.

Anot Centro sąjungos pirmininko, prie keturių akių vykusiame pokalbyje, kuris truko 50 minučių, kalbėta apie būtinybę iširti nusavinto ir išgrobstyto Lietuvos turto apimtį. Jo duomenimis, neteisėtai privatizuoto turto vertė skaičiuojama „ne milijonais, o daugiau litų“.

„Yra daugybė klausimų, kurie likę už mūsų valdžios institucijų dėmesio lauko“, - sakė R. Ozolas ir pridūrė, kad šiandien pagrindinė jo užduotis yra „rasti tą nesuinteresuotą subjektą, kuris galėtų nešališkai nustatyti Lietuvos žmonių praradimų apimtį ir be politinės spekuliacijos pateikti, kokių būdu atgauti iš jų perimtą

R. Ozolas pas Prezidentą atėjo su lagaminu dokumentų.
R. Jurgaičio nuotr.

turtą taip, kad galima būtų atkurti žmonių pasitikėjimą valdžia“.

Komentuodamas, ar A. Brazauskas yra būtent tas žmogus, kuris gali padėti įgyvendinti tokį planą, R. Ozolas sakė: „Jis yra Prezidentas. Šiuo atveju man nesvarbu, ar jis Brazauskas, ar kitas asmuo“.

Savo siūlymą persikirstyti

neteisėtai privatizuotą turtą R. Ozolas pavadino „ne tik turto, bet ir politiniu klausimu“.

Pasak jo, jeigu nebus atkurtas pasitikėjimas valdžia, jis nebus atkurtas bet kuriai valdžiai esant. Todėl, anot R. Ozolo, labai svarbu suteikti žmonėms viltį, kad netiesa ir neteisėtumas gali būti pašalinti. Tuo, kalbėjo Seimo narys, galėtų pasinaudoti ir naujasis Seimas.

Skurdas Lietuvoje yra neteisėtas. Mes esame turtingi, tačiau turto persikirstymas įvykdytas taip, kad daugelio žmonių skurdas yra neteisėtas“, - sakė R. Ozolas.

„Jeigu Prezidentas apsispręš padėti įgyvendinti šį planą, jam bus sunku. Ir ne tik juridškai, bet ir morališkai, kadangi tuomet jis turės sukilti prieš visas buvusias vyriausybes ir buvusius parlamentus“, - kalbėjo Seimo narys.

Jeigu Prezidentas nesiryš, R. Ozolas pažadėjo eiti toliau: „Manau, galimas tiesioginis kreipimasis į tuos pačius suinteresuotus žmones. Jeigu aš imuosi tos atsakomybės, aš prašau sau įgaliojimų“.

„Lr.“

I. Rodionovas prieštarauja NATO plėtrai

Rusijos gynybos ministras Igoris Rodionovas paskelbtame interviu pareiškė, kad Maskva imsis „adekvačių priemonių“ gynybai stiprinti, jeigu NATO įgyvendins plėtimosi planus.

I. Rodionovas konkrečiai nepaaiškino, ką Rusija darys, jeigu NATO išsiplės iki vakarinių Rusijos sienų - tai yra žengs žingsnį, kurį Maskva vertina kaip grėsmę jos saugumui.

Rusija ir NATO jau senokai nesutaria dėl aljanso planų priglauti buvusio sovietinio bloko

šalis po savo sparnu.

I. Rodionovas, paskirtas gynybos ministru liepos 17 dieną, pabrėžė pasisakęs už bendradarbiavimą ir partnerystę su NATO, tačiau leido suprasti, kad aljanso planus išsiplėsti į Rytų ir Vidurio Europą laiko nekonstruktyviais.

„Jeigu NATO išsiplės, mes, suprantama, imsime adekvačių priemonių savo saugumui stiprinti“, - pareiškė ministras.

Ragindamas skatinti tarpusavio pasitikėjimą,

I. Rodionovas pareiškė esąs prieš „patriotines emocijas“ ir pažymėjo, kad Maskva turėtų realistiškiau vertinti pasaulio įvykius.

„Rusija privalo atsikasyti didybės manijos ir liautis demagogiškai skelbusi, kad be jos dalyvavimo negalima išspręsti pasaulio problemų“, - teigė ministras.

Tuo tarpu JAV valstybės sekretorius Warrenas Christopheris pareiškė, kad, pasibaigus Rusijos prezidento rinkimams, NATO ir Maskva turi pradėti naujas rimtas derybas dėl tarpusavio santykių ir galimo NATO išplėtimo.

„Lr.“

TRUMPAI

Viešosios nuomonės apklausose svarbiausia demokratijos institucija Seimas nusirito į dešimtąją vietą. Dar kiek - ir gali paaiškėti, kad žmonės savo pačių rinktu parlamentu pasitiki ne daugiau kaip kad muitine.

Tai skaudus dabartinės Lietuvos politinės raidos reiškinys. Priešasčių, suprantama, yra ne viena, bet bene svarbiausia - tai, kad valdančioji dauguma nemaž nebrangina Seimo gero vardo.

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas B.Genzelis akibrokštu pavadino skandalą dėl stojamųjų egzaminų į Vilniaus universiteto Teisės fakultetą rezultatų. Spaudos konferencijoje B.Genzelis teigė manąs, kad Generalinės prokuratūros pareigūnai, įtraukę į specialią stojamųjų egzaminų grupę savo vaikus, bei Vilniaus universiteto vadovai, leidę tokią grupę sudaryti, turi atsistatydinti.

Socialdemokratų partijos sudarytosios „šešėlinės“ Vyriausybės švietimo ir mokslo ministras, Pedagoginio universiteto docentas R.Vaitkus sakė, kad netikslinga Lietuvoje visiškai atsisakyti stojamųjų egzaminų į aukštąsias mokyklas.

R.Vaitkus atkreipė dėmesį ir į tai, kad Lietuvoje nėra rūpinimosi gabiais vaikais programos, kasmet mažėja valstybės finansavimas gabiams vaikams ir studentams skatinti.

Taikų atokvėpį tarp didžiųjų Lietuvos partijų mūšių prieš Seimo rinkimus stengiasi išnaudoti politikai, prieš ketverius metus nesugebėję patraukti rinkėjų, ir tie laimės ieškotojai, kuriems nesvarbu, su kokia vėliava patekti į Seimą.

Kokio nors laimikio margi politiniai sambūriai tikisi ir todėl, kad kelerių pastarųjų metų sociologinių apklausų duomenys rodo: politiškai apsisprendusių žmonių Lietuvoje ne tik nedaugeja, bet netgi mažėja.

Priešasčių, kodėl taip atsitiko, matyt, yra ne viena. Jų reikėtų ieškoti ne tik šalies politinėje, bet ir ekonominėje bei socialinėje raidoje. Tačiau aišku viena: valdančioji partija per ketverius metus taip nusivaldė, kad ir tie žmonės, kurie Seimo rinkimuose tikriausiai balsuos už „savus“, net anonimines apklausose gėdijasi prisipažinti esą LDDP šalininkai. Tokias visuomenės nuotaikas ir be specialių tyrimų galėjo pajusti olimpiečių sutiktuvėse nušvilptas valdančiosios partijos vadovas, Seimo pirmininkas Č.Juršėnas.

Dabar Lietuvoje yra 30 partijų arba politinių judėjimų, turinčių teisę kelti kandidatus Seimo rinkimuose.

Steigiamojo judėjimo „Rinkimai '96“ suvažiavime buvo išrinkta devynių asmenų taryba. Advokatas, buvęs Konstitucinio Teismo teisėjas S.Sedbaras išrinktas šio judėjimo tarybos pirmininku.

„Rinkimai '96“ deklaruoja savo nepartinį pobūdį. Kandidatus į Seimo narius judėjimas žada kelti tik vienmandatėse apygardose. Judėjimo „Rinkimai '96“ steigėjais tapo apie 700 žmonių.

Infliacija Lietuvoje liepą, kaip

ir du mėnesius iki to, buvo mažiausia Baltijos šalyse.

Lietuvoje vartojimo kainų indeksas padidėjo 0,1 proc., Latvijos - 0,3 proc., Estijoje - 0,4 proc.

Pagal vartojimo kainų augimo spartą šiemet Estija aplenkė Lietuvą ir Latviją. Septynių mėnesių infliacija Estijoje buvo 12,3, Lietuvoje - 10,3, Latvijoje - 9,9 proc. Tačiau nuo praėjusių metų liepos kainos Lietuvoje padidėjo 24,9, Estijoje - 23, Latvijoje - 17,7 proc.

Estijos komercinių bankų susidomėjimas Lietuvos ir Latvijos vyriausybės obligacijomis kol kas gana didelis, aktyvi prekyba jomis nemažėja. Tačiau artėjantys Seimo rinkimai Lietuvoje neigiamai veikia. Vyriausybės vertybinių popierių rinką, teigė „Hanspank“ ekspertas Erkis Raasuke ir pridūrė, kad jam nepatinka, kad jos nestabilios (sumažėjo nuo 30 iki 15 procentų).

Lietuvos Vyriausybės vertybinių popierių likvidumo lygis, Estijos eksperto vertinimu, nėra itin didelis. Obligacijų paklausa antrinėje rinkoje beveik prilygsta pasiūlai.

„Forekspank“ į lietuviškas obligacijas investavo palyginti daug lėšų. A.Juhkami'o teigimu, bankas nebijo prarasti lėšų dėl lito kurso svyravimų, nes jis susietas su JAV valiuta. Joteigimu, artėjantys Seimo rinkimai vietos ir užsienio investuotojus verčia būti kiek atsargesniais, tačiau tik dėl lito galimo devalvavimo gandų. Pasak A.Juhkami'o, prieš rinkimus lietuviškų obligacijų pakausa mažės palūkanos išaugs.

Lietuvoje šiemet planuojamas gerokai didesnis javų derlius nei pernai, tačiau tai neturėtų sudaryti problemų superkant grūdus.

Įvykusioje spaudos konferencijoje Žemės ūkio ministerijos sekretorius Vytautas Poliūnas informavo, kad numatyta supirkti 440 tūkst. tonų grūdų.

Vengrijoje iškilingai pradėta minėti 1100-ąsias metines nuo krikščioniškos valstybės sukūrimo, kuriai vadovavo pirmasis Vengrijos karalius šv. Steponas, bei nuo vengrų tautos įsikūrimo Karpatų regione. Minėjimas, kupinas įvairiausių kultūrinių renginių užtruks ištisus metus. Rugsėjo 6-7 dienomis Vengrijos Bažnyčia lankė popiežius Jonas Paulius II. Šventasis Tėvas apaštalinės kelionės metu aplankė Pannonhalma benediktinų abatiją, mininčią tūkstantmetį nuo savo įsikūrimo, šalies sostinę Budapeštą ir Gyor miestą.

Izraelio kariuomenės vadas Amnonas Shahakas pasakė, kad Pietų Libane įsitvirtinę „Hezbollah“ partizanai galėjo įsigyti raketų, kurių veikimo nuotolis siekia 40 kilometrų. Tai leistų jiems apšaudyti didesnę negu anksčiau Saurės Izraelio teritorijos plotą.

Uždarame Izraelio Kneseto užsienio reikalų ir gynybos komiteto posėdyje generolas leitenantas A.Shahakas taip pat pasakė, kad Irano remiami partizanai turi daugiau ginklų negu bet kada anksčiau.

„Hezbollah“ partizanai kovoja su Izraelio pajėgomis 10 kilometrų pločio ruože Pietų Libane, kurį Izraelis okupavo 1982 metais.

Lietuva tikisi sugrąžinti skolą koncernui „Gazprom“

Energetikos ministras Saulius Kutas yra įsitikinęs, kad Lietuvai pavyks iki šildymo sezono pradžios sumokėti skolas Rusijos koncernui „Gazprom“.

Liepos mėnesi po ilgų derybų su Lietuvos finansų ministerija S.Kutui pavyko Rusijos dujininkams pateikti skolų grąžinimo grafiką.

Pagal jį numatyta liepos-spalio mėnesiais grąžinti iš viso 29,96 mln. JAV dolerių. Dar 1,75 mln. dolerių iš bendros 31,71 mln. dolerių skolos grąžinta gegužės mėnesį.

Liepą ministras išpareigojo grąžinti „Gazprom“ 7 mln. dolerių (4 mln. - tiesiai koncernui ir 3 mln. bendrovei „Ekinsta“, rekonstruojančiai „Gazprom“ pastatą), rugpjūtį - atitinkamai 4 mln. ir 4 mln. dolerių, rugsėjį - 3,5 mln. ir 4 mln. dolerių, spalį - 4,24 mln. ir 3,22 mln. dolerių.

Skolos bus grąžinamos iš valstybės biudžeto (11 mln. JAV dolerių), iš paskolų bendrovei „Lietuvos energija“ (16,74 mln.) ir bendrovės „Lietuvos dujos“ lėšų (3,97 mln.).

Tačiau energetikos ministras pripažino, kad liepos mėnesį Lietuvai nepavyko grąžinti visos numatytos skolos BNS jis sakė, jog bendrovei „Ekinsta“ sumokėta beveik visa suma, o „Gazprom“ - tik dalis.

„Šį skirtumą stengsimės kompensuoti rugpjūčio mėnesį“, -

teigė energetikos ministras. Tačiau esama problemų - Lietuva įsitikinusi, kad ji grąžina skolą, o „Gazprom“ koncerne manoma, kad tai mokėjimai už dabar parduodamas dujas.

„Rusijos dujininkai kelia Lietuvai sąlygą mokėti ir už parduodamas dujas, ir dengti skolas, todėl tokių nesusipratimų kartais būna“, - sakė ministras.

Liepos mėnesį „Lietuvos dujos“ pervedė tiekėjams iš viso 7,3 mln. JAV dolerių. Tačiau „Gazprom“, motyvuodamas grafiko nesilaikymu, perpus sumažino dujų tiekimą - nuo 3,8 mln. iki maždaug 1,9 mln. kubinių metrų per parą.

Jei Lietuvai nepavyktų laiku sumokėti visos skolos, esame pagrindo manyti, kad prasidėjus šildymo sezonui „Gazprom“ netieks būtino dujų kiekio. Tuomet energetikams teks naudoti mazutą, o juo apsirūpinti daug sunkiau.

Ir liepos mėnesį, ir vėliau didžioji skolos dalis bus mokama iš energetikų gaunamų užsienio paskolų. Liepą bendrovė „Lietuvos energija“ gavo 7,9 mln. JAV dolerių paskolą iš Europos Sąjungos, Finansų ministerijai jau įteikti prašymai suteikti valstybės garantiją dar dviem paskoloms (po 10 mln. dolerių), kurias suteiktų Sveicarijos bankas „Union Bank“.

„Be paskolų mes neišsiskysime“, - užtikrino energetikos ministras S.Kutas.

„L.r.“

Buvusi eišiškietė kaltina Armiją Krajovą

Eišiškių holokausto liudininkė teigia, kad lenkų Armija Krajova (AK) Antrojo pasaulinio karo pabaigoje išlaisvintose nuo nacių teritorijose žudė žydus. Istorikės Yaffos Eliach prisiminimus skelbia amerikiečių dienraštis „New York Times“. Publikaciją atpasakojo „Laisvosios Europos“ radijas.

Y.Eliach dėsto istoriją ir literatūrą Bruklino koledže. Jau 17 metų ji tyrinėja savo gimtojo miestelio Eišiškių istoriją.

Prieš karą Eišiškėse gyveno 3,5 tūkstančio žydų, po karo į miestelį sugrįžo apie 30 holokausta peryvenusių šios tautybės žmonių. Tačiau, jau išvarius nacius iš Vilniaus regino, čia siautėjo ginkluoti lenkai, kurių dauguma priklausė AK.

Musulmonų fundamentalistų grupuotės vadovai teigė, kad jie nutrauks kovas, jeigu Izraelis išves savo kariuomenę iš tuo ruožo.

Ant daugiaaukščio pastato sienos pakeliui į Olimpinių stadioną išpiešti garsiausių JAV žmonių, kilusių iš Atlantos, portretai. Keli veidai įreminti „Coca-Cola“ butelyje. Atrodo, jog ne tik keli veidai, bet ir visa Amerika yra giliai nugrimzdusi populiariausio šiame krašte gerimo butelyje: olimpinuose stadionuose ir salėse veltui būtų ieškojęs kokio nors kitokio gaivinamojo skysčio, išskyrus „Coco-Cola“ gėrimus (su ledais arba be jų).

Naktį iš 1944 metų spalio 19-osios į 20-ąją apie 150 ginkluotų lenkų įvykdė pogromą, kurio metu žuvo Y.Eliach motina ir brolis kūdikis. Savo prisiminimuose istorikė smulkiai aprašo, kas tą naktį dėjosi jų namuose ir kaip ji išsigelbėjo. Minimos kai kurių žudikų lenkų pavardės. Sovietai juos sugavo ir po teismo Vilniuje nubaudė laisvės atėmimu ir tremtimi į Sibirą.

Pasak Y.Eliach, yra patvirtintas faktas, kad Ak aktyviai dalyvavo pogromuose prieš žydus. Tačiau istorikė stebina, kad dabar kai kurie Amerikos lenkai visa tai neigia.

„L.r.“

R. Razmaitieji panaikinta diskvalifikacija

Lietuvos dviratininkei šiaulietei Ritai Razmaitieji Tarptautinis olimpinis komitetas panaikino diskvalifikaciją, kurį jai buvo skirta per Atlantos olimpinės žaidynes už medikamento bromantano vartojimą. Apie tai Eltą informavo Lietuvos tautinio olimpinio komiteto generalinis sekretorius Petras Statuta.

Diskvalifikacija atšaukta taip pat R.Razmaitės treneriui Borisui Vasiljevui ir Lietuvos rinktinės gydytojui Vitalijui Sliusorenkai. Abu jie yra iš Maskvos. „L.r.“

Iš Lietuvos padangės

Rašo Antanas Kramilius

Palikome Australija 08.06.96 ir per Varšuvą lenkų lėktuvu jau buvome Vilniuje 13.20 val. 09.06.96. Vilniaus aerouoste pasitinka A.†A. Jono Sadausko giminės, žurnalistai Stasys Kašauskas, Vitas Katilius, buvęs armonikietis Antanas Jonušas ir kiti.

Birželio 12 d. gedulingos mišios Igulos bažnyčioje, Kaune už A.†A. Jono Sadausko vėlę, kurio pelenus atsiuntė testamentu vykdytoją Onutė Kapočienė, palaidojimui, pagal velionies pageidavimą prie motinos Barzdų kapinėse. Sv. Mišias atnašavo, Australijoje palikęs savo širdį, klebonas kun. Richardas Mikutavičius. Turėjau garbės per mišias pagiedoti 4 giesmes, akomponuojant Igulos bažnyčios vargonininkui. Tai nuostabi šventovė, dar su nuostabesne akustika. Po pamaldų Jono Sadausko palaikai buvo pervežti į velionies tėviškę Barzdus. Čia šv. Mišias ir visas religines apeigas atliko aukštaitis klebonas kun. Jonas Būga, garsaus kalbininko Kazimiero Būgos sūnėnas. Gražiai čia giedojo Barzdų parapijos choras. Po pamaldų australiečio Jono Sadausko palaikai buvo palaidoti prie motinos Barzdų kapuose. IIsėkis Ramybėje savo tėviškėje.

Birželio 18 d. su Lukšių parapijos klebonu kun. Gvidonu Pusinaičiu vykstame į Telšius pas vysk. A.Vaičių. Reikia išsiaiškinti dėl paminklo statybos A.†A. Prel. Petru Butkui. Be to turiu svetimų dovanų į 12 vietų Zemaitijoje. Randame du adresatus Kuršėnuose, o kiti gyvena kaimuose, ar neturi telefonų. Į pagalbą ateina J.E. vysk. Vaičius, kuris apsimą šias australiečių dovanas išdalinti pats. Vysk. Vaičius yra nuostabus dvasiškis nepaprastai nuoširdus ir vaišingas. Grįždami į Suvalkiją aplankome naują Kaltinėnų bažnyčią, Šiaulius, Kryžių kalną, jau pradėjus lyti ir Namakščius. Jau vėlai vakare susiradome Nemakščių kleboną kun. Kazį Rimką, kuris paskendęs maldose ir rūpesčiuose, nes dar toli iki užbaigimo naujos bažnyčios. Bus tikrai graži ir didelė šventovė. Pagrindinis bažnyčios rėmėjas buvo mūsų prel. Petras Butkus. Rėmėjas, ne fundatorius, kaip anksčiau čia klaidingai buvo informuota lietuvių bendruomenė. Būtų gražu, kad atsirastų ir daugiau rėmėjų Nemakštiečių, kurie prisidėtų prie šios šventovės užbaigimo. Žmonės čia nėra turtingi ir jiems bus tikrai sunku šią bažnyčią užbaigti.

Sugrįžus antrą kartą į Nemakščius geresniame ore 14.07.96, pavyko padaryti nuotrauką pastatyto paminklo ant A.†A. prel. Petro Butkaus kapo šventoriuje.

Birželio 20 d. susitinku su Kauno Akademinės, Neurologinės klinikos Vaikų nervų ligų skyriaus personalu ir perduodu atvežtus odos termometrus. Su dėkingumu priėmė šią dovanėlę Vyr. gydytojas Pauza ir anksčiau Australijoje dalyvavusios Epilepsijos Pasauliniame kongrese dr. Milda Enzinienė ir prof. Nerija Vaičienė. Tą pačią dieną turėjau pasikalbėjimą „Kauno Dienoje“ su žurnalistu Leonu Žaliu, aplankiau „Tremtinio“ „Trimito“ redakcijas ir

Susitikimas su J.E. vysk. Antanu Vaičiumi Telšiuose.

„garsiai“ kalbantį LPK ir Tremtinių Sąjungos pirm. Antaną Lukšą.

Liepos 16 d. Vilniuje dieną praleidau pas Gražiną ir Petrą Abukevičius, neseniai apsilankiusį Australijoje. Malonu buvo susitikti su jaunu žurnalistu „Gimtojo Krašto“ redaktorium Artūru Mankevičium, bei „Kardo“ redaktorium Antantu Martinioniu. Tiek „Gimtasis Kraštas“ dabar jau puikus žurnalas, tiek „Kardas“ laukia daugiau prenumeratorių iš Australijos.

Birželio 29 d. susitikimas su Bernardu Aleknavičium, „Pajūrio zanavyko“ leidėju ir redaktorium.

Birželio 30 d. Sv. Petro ir Povilo atlaiduose, Kudirkos Naumiestyje. Čia vyko didelės iškilmės. Buvo iš naujo pašventintas Lietuvos tiltas per Šešupę ir suteiktas jam Dr. Vinco Kudirkos vardas.

Liepos 11 d. pakviestas susitikimui į Lukšių Kultūros Namus, pokalbiui su šių Namų direktore Lina Poškevičiūte ir Lukšių viršaičiu, skulptorium Vidu Cikana...

Liepos 12 d. pakviestas aplankyti Šakių Centrinę ligoninę, kurioje gimiau prieš 70 metų. Dr. Romualdas Kičas, Nervų skyriaus vedėjas (Adelaidėje mirusio Vlodo Dumčiaus sesers sūnus) aprodo naujai atremontuotą šį skyrių kuris prilygsta vakarietiškam standartui. Jo padėjėjas Dr. Rimgaudas Lebedzinskas nusiskundžia, kad yra

Prie A.†A. prel. Petro Butkaus, MBE kapo Nemakščiuose.

gydytojų, kurie ima didelius kyšius ir daro gėdą doriems ir sąžiningiems gydytojams.

Liepos 13 d. Raseiniuose žmonos tetėno Antano Špoko mirties metinės. Sv. Mišias atnašauja už Antano vėlę buvęs klebonas, dabar Altarista kun. Vytautas Griganavičius. Siunčia linkėjimus Halinai Statkvienei ir jos šeimai Melburne. Pamaldų metu vėl pagiedu keletą giesmių. Akomponavo jauna vargonininkė Jurgita Pastoraitė.

Liepos 14 d. tarp lietaus, aplankau vėl Nemakščius. Čia pavyksta padaryti nuotrauką Bažnyčios ir prel. Petro Butkaus kapo. Aplankome į dangų besiremiančią dviejų bokštų raudonų plytų bažnyčią Kelmėje, Ilgesniam laikui sustojame Tytuvėnuose. Čia trūksta žodžiu aprašyti grožį Tytuvėnų bažnyčios. Bandoma atkurti šventoriuje Kryžiaus kelių paveikslus. Dešiniame Tytuvėnų bažnyčios šone guli skulptūra Andriejaus Valavičiaus šios bažnyčios fundatoriaus, kuris viską atidavė bažnyčios statybai ir mirė 1644 metais pasidėjęs balną po galva. Jo pradėtą darbą toliau tęsė brolis Jeronimas.

Pakeliui į Raseinius, dar sustojame Siluvoje. Pasimeldę prie akmens, kur apsiereiskė Sv. Mergelė Marija, grįžtame į Raseinius.

Liepos 17 d. aplankau Elektrėnų miestą, Elektros jėgainę. Giminaitis Antanas Kramilius šioje jėgainėje dirba vairuotoju ir jis išvedžiojo po šį milžinišką pastatą, pilną turbinų ir krosnių, kurios kaitina vandenį, o garas suka milšiniškas turbinas. Dalį karšto vandens paleidžia į ežerą, o kitą dalį naudoja miesto apšildymui ir karštam vandeniui. Buvom pasiruošę eiti maudytis Elektrinės tarnautojams įrengtose pirtyse, bet čia atvyko netikėtai buvęs Ministeris pirmininkas Adolfas Šleževičius su svita ir mūsų į pirtį neįsileido. Pajuokavome. Gal Šleževičius ieško darbo, nes dabartinis Elektrinų direktorius Noreika jau pradeda senti.

Vakare aplankome Viktorą ir Onutę Petronaičius. Viktoras Angelės Laukaitienės pusbrolis Sydnejuje. Onutė Petronaitienė yra garsi kanklininkė ir nuo 1991 m.

vadovauja garsiam, dideliame Skriaudžių kanklininkų ansamblui „Kanklės“. Čia kankliuoja, dainuoja ir šoka arti 50 narių. Onutė važiuoja į repeticijas, kas penktadienį į Skriaudžius 100 km. į vieną galą. Repertuare turi virš 80 dainų, šokių ir kankliu kompozicijų. Ansamblis neseniai atšventė 90 metų jubiliejų. Viktoras Petronaitis gyvena Elektrėnuose, dirbti važiuoja į Salčininkus 110 km. Tagi kas nori darbo jį randa ir Lietuvoje. Onutė ir Viktoras abudu susipratę patrijotai lietuviai. Malonu buvo praleisti valandėlę jų globoje ir patirti jų vaišingumą.

Liepos 18 d. jaunas giminaitis Vitas Kramilius parsiveža į Vilnių, kur jis su kitais trimis partneriais Zemaičių gatvėje atidaręs didžiausią Vilniuje Ūkio buitines reikmenų parduotuvę. Čia galima gauti nuo adatos iki dramblio. Prie video kamerų sėdi du vyrukai ir seka pirkėjus visame komplekse, kad kartais kas nepradėtų dėtis į kešėnę „kokį suvernyrą“.

Po pietų aplankome Lietuvos Gamtos Apsaugos Ministerijos Departamento Sekretorių Gediminą Tursą, kuris neperseniai buvo atvykęs į Gamtos Apsaugos konferenciją Brisbanėje. Sekretorius G.Tursa buvo suinteresuotas Kauno Zoologijos sode atidaryti Australijos sekciją. Prašė tarpininkauti tarp Lietuvos ir Australijos atatinkamų įstaigų įgyvendinimui šios idėjos.

Liepos 19 d. aplankome Elektrėnų naują bažnyčią, kur vyksta paskutiniai darbai šios bažnyčios atidarymui - konsekracijai liepos 28 d. (žiūr. „T.A.“ Nr. 32).

Liepos 20 d. aplankome Rumšiškės ir ten ant Kauno marių kranto pastytą Liaudies buitines muziejų. Muziejus įdomus su trobesių ir ūkio padargų exponatais iš įvairių Lietuvos sričių. Čia lankosi ne tik žmonės iš Lietuvos, bet ir iš užsienio su liksusniais autobusais.

Po ekskursijos su arkluko traukiamu vežimėliu sumokėję už valandą 40 litų nuejome į „Klojimo teatrą“ Čia „Armonikos“ ansamblio steigėjas akordeonistas, muzikas Juozapaitis su solistu, baritonu Slonskiu ir aktoriu Braču išpildė įdomią programą. Palydint akordeonu Juozapaičiui solistas Slonskis padainavo pynę dainų, o aktorius Bračas „šukavo“ visus nuo Stalino iki Brazausko, kuris buvo „nusikakinęs“ net į Pietų Ameriką, o sugrįžęs „nukako“ į aukštą bokštą prie Pasvalio.

Lietuvoje visi pažįsta šį aktorį Bračą. Skundėsi jis, kad Vilniuje jį išpėję koks tai „saugumas“.

Liepos 27 d. susitinku su Bernardu Aleknavičium Lukšiuose ir jo broliu Vincu iš Panevėžio. Abudu juodu iki panagių Zanavykai. Panevėžyje Zanavykų draugijos vicepirmininku yra griškabūdielis vysk. Juozas Preikšas.

Liepos 28 d. Griškabūdyje Kristaus Atsimainymo bažnyčioje šv. Onos atlidai. Čia 1938 - 1939 metais lankiau 5-tą ir 6-tą skyrių, kur kartu su Juozu Preikšu buvome ministrantai. Klebonu tąsyk buvo kun. Juozas Vaidaitis, poeto Prano Vaidaičio brolis.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Koks tai didelis džiaugsmas buvo...

Melbourno Katalikių Moterų Draugijos 45-kių metų Jubiliejus

(Tęsinys iš „T.A.“ Nr. 34)

Meninė šventės dalis

Po oficialios šventės dalies, visi atsipalaidavo, pasigirdo tarpusavio šnektos, bet Valentinas neleido laiko gaišti ir tuoj pranešė, kad turėjo būti duetas Rasa Statkuvienė su dukra Daiva, bet dainavo ir gražiai padainavo Rasa viena „Bobutės dainą“, kurią ji išmoko būdama 7-nių metų amžiaus. Buvo daug juoko ir linksmumo.

Dalia Didžienė pasakė įdomų Aldonos Kazlauskienės eilėraštį, „Nepamiršta daina“.

Po to tikrai girdėjome duetą. Atliko - Rita Mačiulaitienė-Tamošiūnaitė su dukra Lisa. Rita dainuodama pritarė pianinu ir abi gražiai sutartinai dainavo.

Pirma daina graži, anksčiau dažniau girdėta, tai „Mama“-Aliuku dainuota. Antrą dainą abi labai jausmingai ir pagarbiai padainavo. Tai visų mėgiama daina, „O Ramunėlė“ įdainuota plokštelėje jų mamytės ir močiutės, Birutės Tamošiūnienės. Būtų gerai jas duetu dažniau išgirsti.

Labai visus pralinksmino Irenos O'Dwyer lengvas, humoristinis pasakojimas, apie mūsų dabartinio ir ankstyvesnio čia Austraijoje gyvenimo nuotykius. Kaip šaunūs Kefyro ir grybelio eksperimentai pasibaigė. Ypatinai daug juoko sukėlė pasakojimas kai draugės mama sugrįžo į namus po katarakto operacijos ir kuriai gerai dabar matant, duktė pasirodė sena. Ji net dukters paklausė kada dulkės buvo šluostytos.

Labai daug juoko sukėlė Irenos pasakojimas apie draugę, kuri Irenos prašė nupiešti jos portretą, su labai stambia auksine grandine ant kaklo ir kad ant jos būtų užkabintas trijų karatų deimantas. Ant rankų nupiešti žiedą tokį kaip Elizabeth Taylor turi. Draugė paklausta kodėl būdama vargšė tokio portreto užsinerėjo, atsakė, kad jos vyras visą laiką meta akį į našlę kaimynę, o jeigu jos nebus ir jis ją ves, tai ji pasius beiškodama tų deimantų.

Zinoma, Irena daugiau tokių linksmų pasakojimų pasakė, daug plačiau ir sklandžiau papasakojo ir tas bėgales linksmumo ir juoko sukėlė. Tikrai gražių deimantiukų pažėrė.

Solistas Jurgis Rubas, akomponuojant Zitai Prašmutaitei padainavo tris gražias dainas. Pirma „Domine Exaudi“ - Dieve išklausk, sukasi svajingai šviesos kambary...

Dėl antros dainelės, žodžius parašė Telsių gimnazijos poetė - Stasė Niūnelaitė, o melodiją sukūrė kun. Petras Butkus. Dainos pavadinimas „Pavencijai“ ten autorė gyvena ir tebegyvena. Ten kartu jaunystę praleido ir Halina Statkuvienė. Dain atnešė jai daug malonių prisiminimų.

Trečią labai gyvą dainą solistas Jurgis padainavo sulietuvintą ir sutrumpintą iš „My Fair Lady“. Gerai parinktos dainos ir fenomenalus solisto balsas visus sužavėjo.

Visus nustebino, kai pasirodė šešios poros „Sokdavos“ šokėjų, kuriuos paruošė režisierė Dalia

KM Dr-jos valdybos narės iš k.: J.Petraitiene, Z.Pranckūnienė, E.Krikščiūnienė, V.Vaitiekūnienė, pirm. H.Statkuvienė, vice-pirm. G.Mackevičienė ir J.Jokubauskienė.

Antanaitienė. Vieną įdomų šokių vyrai šoko su šiaudinėmis skrybėlėmis ir nusiėmę skrybėles prieš merginas ir prieš publiką vis gražiai nusilenkdavo. Kitas šokis buvo su paplojimais. Šokiai įdomūs, nauji, sunku žodžiais apsaityti. Galėtų dažniau pasirodyti.

Pagalvojau apie darbo ir

dvasinių idėjų tęstinumą, kai tuo momentu pasirodė pirm. Halina Statkuvienė, kuri tarė visiems ilgą, nuoširdų padėkos žodį. Pirmiausia kunigams, dr. Pr. Daukniui ir kun. J. Petrauskui už šv. Mišių auką. Valentinui Čižauskui už šventės pravedimą. Svečiams už šiltus sveikinimus, ypač Adelaidės Kat.

TAUTIEČIAI

Siuo metu Lietuva stumiamą į pražūtį. Ją valdo buvę komunistai, jų statybiniai, koloborantai, norintys grąžinti šalį į Rusijos glėbį.

Dabar Lietuvos žmonės skursta, neveikia gamyklos, žlunga ūkiai, klesti nusikaltimai, korupcija, neteislingumas.

KGB voratiklis, apraizgęs tautą, žlugdo jos moralinį ir materialinį egzistavimą.

Artėja rinkimai. Partijos, remiamos priešišku užkulisiniu ir mafijos jėgų, žarsto milijonus, valdo laikraščius, televiziją. Sudarinėja koalicinius junginius, kuriuose pirmiaisiais numeriais eis Lietuvos išdavikai. LLL visą jos egzistavimo laiką, nuosekliai kovojanti už Lietuvos laisvę, gerovę ir pasiryžusi tęsti kovą iki galo, jaučiasi apsupta priešišku jėgų. Jos straipsniai nespausdinami, jos nariai neįleidžiami į televiziją, jos pasisakymai blokuojami. Partija niekad ir niekam neparsidavusi

jaučia finansinį spaudimą ir iš to kylančius sunkumus (niekas sąžiningiems pinigų nemėto) jai užkėmama gerklė, jai atimama galimybės kreiptis į tautą, sakyti teisybę.

Vienas iš būdų Lietuvos Laisvės Lygai neleisti dalyvauti rinkimuose 64.000 Lt užstatas už registravimą rinkimams. Tai ne problema aferistams tarnaujančioms partijoms, tačiau tai problema Lietuvos Laisvės Lygai kuri niekuomet nevalgė, nevalgė ir netarnaus tiems kuriems valdžia - proga apiplėšti Lietuvos piliečius.

Prašome paremti LLL bent 1 Lt auka rinkimų registracijai, tuo Jūs padėsite sau ir doriems Lietuvos piliečiams įvesti savo tėvynėje tvarką ir teisingumą, apginti jos laisvę.

Mūsų sąskaita Nr. 700228 „Tauro“ banke, kodas 260101775 Vilniuje.

Lietuvos laisvės lygos taryba
(Kauno skyrius)

Lietuvis tapo pasaulio jaunimo čempionu

Vasoje (Suomija) vykusiame pasaulio jėgos trikovės jaunimo čempionate mažeikiškis Andrius Gečas svorio kategorijoje iki 90 kilogramų iškovojo pirmąją vietą. Jis aplenkė 15 varžovų iš Ispanijos, Japonijos, Australijos, JAV, Didžiosios Britanijos, Rusijos bei kitų šalių.

Lietuvis gulėdamas pastūmė 207,5 kg sveriančią štangą, pelnė mažąjį aukso medalį ir pagerino Lietuvos rekordą. A.Gečas,

pritūpęs su 320kg sveriančia štangą, šioje rungtyje buvo antras.

Praėjusių metų rudenį A.Gečas Cerkasuose (Ukraina) iškovojo Europos jaunimo vicečempiono titulą. Kaip prisipažino pats atletas, Mažeikių sporto vadovai tada „nepastebėjo to laimėjimo“.

Pasak A.Gečo, jei ne keli draugai, padėję finansiškai rengtis planetos čempionatui Suomijoje, jis būtų metęs sportą. „Lr.“

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį, įrašykime „Tėviškės Aidas“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Mot. D-jai už jų atstovės atvykimą. Padėkojo programos atlikėjams, dainininkams-ėms, p.Jurgiui, Ritai ir Lisai, Rasai, akompaniatori Zitai. Už linksmą žodį Irenai. Dukrai Daliai už „Sokdavos“ paruošimą ir labai nuoširdus „Ačiū“, šokėjoms-jams.

Padėkojo ir tiems, kurie D-jai padėjo įvairiais specialiais darbais, tai - Mėtai, Tamarai, Zigmui Mackevičiui, Juozui, Petru. Taip pat Gabrieliui Žemkalniui, Pauliui Jokubaičiui už radio pranešimus.

Pasidžiaugė artumu su Soc. Glob. Mot. Draugija. Malonu, kad D-jos yra draugiškos viena kitai ir Halina per Soc.Globos D-jos pirmininkę Jonę Žalkauskiene padėkojo ir visoms jos narėms. „Pagalbos Lietuvai“ metu, abi draugijos dirba ranka rankon ir paliko labai geri prisiminimai.

Padėkojo Klubo v-bai, per pirm. Vl. Bosikį, už leidimą naudotis sale. Padėką tarė ir baro vedėjui p.Ignui, kuris irgi labai draugiškas. Dar kartą tarė ačiū visiems ir visoms šventės ruošime pagalbėjusiems. Paskutinis jos pranešimas buvo, kad jau seka kava ir pyragai ir ji pakvietė visus vaišintis.

Galiausiai buvo įneštas didelis jubiliejinis pyragas su 45-kiomis degančiomis žvakutėmis. Draugijos valdyba su pirmininke atliko pyrago ceremoniją ir visi gavo po gabaliuką paskanauti.

Šventė užsitęsė visą popietę ir susirinkusi minia, maloniai nusiteikusi, skirstėsi jau sutemus į namus.

Visų dalyvavusių vardu manau galiu padėkoti Draugijos valdybai už tokios puikios šventės suruošimą, o pirm. Halinai Statkuvienei prie visų gražių linkėjimų jos 25-kių metų darbo valdyboje sukakties proga, noriu dar pasakyti:

*Te džiaugsmas Tau nuotaiką kelia,
Te darbas netemdo mintis.
Suradom prasmę Tavo žodžiuos,
Kuriuos jausmais išgyveni.*

Alisa Baltrukonienė

Baltic News Service

www.bns.lt

Naujienu agentūra „Baltic News Service“ pradėjo žinių tarnybos darbą Internetu. Čia galima kas dvi valandas sužinoti visas „karštas“ naujienas anglų kalba iš Lietuvos bei lietuvių kalba - naujienas iš viso pasaulio.

Tikimės, kad mūsų pastangos nenueis veltui ir išsivija, užsieniuose besimokantys studentai, jaunimas turės geras galimybes gauti objektyvią ir operatyvią informaciją apie įvykius Lietuvoje. Laisvės pr. 58-914

2056 Vilnius
Direktorius Edvinas BUTKUS

Atsiskaitomoji sąskaita Nr. 203467566

Vilniaus bankė. Kodas 260101777
PVM mokėtojo kodas 103568219

Telefonas 429010
Faksas 228028

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Tautos Sventę pirmieji šventė rugsėjo 6 d. „Tėviškės Aidų“ Ekspedicijos savanoriai darbuotojai, paruošę laikraštį pašto persiuntimui. Švč. Marijos Aušros Vartų koplytėlėje Parapijos Namuose šv. Mišias aukojo kun. Pr. Dauknyš, visiems sutartinai giedant. Poetas Juozas Mikštas pateikė savo kūrybos eilėraštį. Tegul visad šviečia Tėvynei tik giedras, saulėtas dangus! „Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“. (Mato 18, 20).

PRANEŠIMAS

S.m. rugsėjo mėn. 15 dieną (sekmadienį) Geelonge įvyks iešminė. Pradžią 12 val. dienos. Pavalgysite skanių kepsnių ir smagiai praleisite popietę tik už \$6.

Nuoširdžiai kviečiame visus iš arti ir iš toli. Tad prašome atvykti į mūsų iešminę, kuri ruošama Geelongo lietuvių namuose.

Geelongo apylinkės lietuvių b-nės valdyba

PRANEŠIMAS

Melb. Liet. Klubo metinio susirinkimo įvyksiančio 21.09.96 darbotvarkė

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Mirusių narių pagerbimas.
3. Naujų narių pristatymas.
4. Susirinkimo sekretoriaus kvietimas.
5. Mandatų komisijos kvietimas.
6. Praėjusių metų susirinkimo protokolo skaitymas.
7. Pirmininko pranešimas.
8. Išdininko pranešimas.
9. Revizoriaus pranešimas.
10. Revizijos komisijos pranešimas.
11. Diskusijos dėl pranešimų ir jų priėmimas.
12. 1996-97 metų sąmatos pateikimas ir tvirtinimas.
13. Mandatų Komisijos pranešimas.
14. Revizijos komisijos rinkimai.
15. Mandatų komisijos rinkimai.
16. Klausimai ir pasiūlymai.
17. Susirinkimo uždarymas.

Melb. Liet. Klubo valdyba

„Neturtingo ir nelaimingo žmogaus padėtis yra geresnė nei turtingo ir nelaimingo, nes neturtingasis turi viltį. Jis mano, kad pinigai gali padėti“. - Jean Kerr.

Sveikiname mūsų narę Birutę ir tėvelį Girutį Kymantus sulaukusius dukrelės Judrinės.

Melbourno LKM Draugijos narės

Sveikiname Birutę ir Girutį Kymantus susilaukus dukrelės, Gražinai ir Ramintai sulaukus sesutės.

M. Sodaitienė,
A. Volkienė
A. Vyšniauskienė,
K. & E. Stephens

Apolonija Čelnaitė rugpjūčio 30 d. mirė Ballarate, giliame liūdesyje jos brolis Albertas Čelna - mūsų Dainos Sambūriui vadovavęs 27 metus, velionės sesutė Aldona Baltrūnienė, jos vyras irgi jau miręs Leonas Baltrūnas - organizuoto lietuviškos sporto pradininkas ir vadovas Australijoje. Teilsisi Apolonija Čelnaitė Viešpaties Ramybėje.

1996 m. rugpjūčio mėn. „T.A.“ aukotojų sąrašas

Rinkliava bažnyčioje katalikiškos spaudos proga 18.08.96 \$183; \$65 aukojo J. Butkus, \$20 aukojo S. Sikorskis; po \$15 aukojo J.Čiurinskas, J.Čyžas, A.Pečiulis, A.Pudimaitis ir \$5 aukojo R.Raštutis.

Nuoširdiausia padėka aukojusiems.

„T.A.“ Administracija

AUKOS

Vilnijos mokykloms: O.V. Salkūnai \$100, J.P. Mičiuliai \$50.

Lietuvos „Motinai Teresei“ Janinos Navickaitės globotinių namo remontui. „Jie iščiose buvo nemylimi, nelaukiami, prakeikti, pragerti, kalėjime pagimdyti, po krūmais palikti... Atstumti, alkani, sušalę, sumušti, girti... pūvantys mūsų broliai...“ Po \$100 aukojo R.Kaunienė, K.B. Poškai; po \$50 aukojo S.Ribačiauskienė, V.Jablonskienė, H.Statkuvienė; \$30 aukojo A.Valkienė, po \$20 aukojo M.Miliauskienė, A.Stankevičienė, I.O'Dwyer.

Vilnijos mokyklų ir Janinos vardu už visas šias aukas nuoširdus ačiū.

Melbourno LKM Draugijos valdyba

1 Tremtinių Grįžimo Fondo sąskaitą Nr. 888 TALKOJE iki rugpjūčio 11 dienos yra gautos sekančios aukos:

Vietoj gėlių, pagerbiant a.ŕa. Vladą Vaitkevičių - po \$20 aukojo B.E. Smalioris, I.Budrys, B.M.; po \$10 aukojo P.Jakubauskas, L.Braniškienė, V.Kružienė, L.Petrusevičienė, S.Rasutis ir \$5 J.Blakly. Viso \$115.

Žmonės, nuolat galvojantys apie pinigus, paprastai jų vis labiau vaikosi arba, vos tik gavę, iš karto praranda. Nebūti prisirišusiam prie pinigų - reiškia protingai suplanuoti, kam juos išleisi, kiek galima sutaupyti, o paskui kuo mažiau apie juos galvoti.

A. † A. Apolonijai Čelnaitei

mirus, liūdesio ir netekties valandoje gili užuojauta velionės broliui, ilgus metus dirigavusiam „Sambūrio“ chorui Albertui Čelnai, velionės sesutei, „Dainos Sambūrio“ ir Parapijos choro choristei Aldonai Baltrūnienei ir artimiesiems.

„Dainos Sambūris“ ir Parapijos choras

DĖKOJAME

Kun. dr. Pr. Daukniui lankusiam ir suteikusiam šv. Sakramentus Vilhelminai Baltrimienei sergant, o jai mirus už šv. Rožinio, šv. Mišių aukojimą ir laidotuvių apeigas.

Sirdingas ačiū visiems a.ŕa. Vilhelminą lankusiems jai sergant, dalyvavusiems šv. Rožinyje, šv. Mišiose ir palydėjusiems ją į amžinąjį poilsio vietą.

E. Juškevičienė ir A. ir D. Klimai

Iš Lietuvos padangės

Įrašas ant prel. P. Butkaus paminklo.

(Atkelta iš 5-to pal.)

Bažnyčia yra medinė statyta 1796 metais. Stebėtina išsilaukusi vienintelė tokio stiliaus bažnyčia Lietuvoje. Jaunas klebonas kun. Sigitas Matusevičius per paskutinius 4 metus iš pagrindų atremontavęs ir išdažęs šią Zanavykijos šventovę.

Miestelyje dar tebestovi mano mokykla ir tų laikų špitolė, tarp modernių pastatų. Griškabūdžio kapuose jau guli daug pažįstamų.

Liepos 29 d. praleidžiu Jurbarkė. Atsiskiriu su keliais šimtais dolerių beremontuodamas dantis. Sakė, kad čia pigiau negu Australijoje, bet kai užgiedojo kainą po darbo, tai pradėjo skaudėti „pakaušis“ mat užsienietis.

Liepos 30 d. Sukilėlių klubas Kaune buvo pakvietęs į Saulių Sąjungos Rūmus. Čia Kauno Sukilimo 1941 m. vadovaujami Damijono Riaukos, dalyviai pagerbė Lietuvos Saulių vadą Joną Mintautą, jo pavaduotoją Stasį Ignatavičių, jų tarpe ir mane, įteikdami su įrašu, po Sukilimo medalį.

Po susitikimo Saulių Sąjungoje, turėjau pasimatymą su Kauno Muitinės viršininko pavaduotoju ponu Straganavičium. Esu anksčiau gavęs iš jų pluošta įstatymu, reguliuojančių labdaros siuntas iš Lietuvos ir į Lietuvą. Suprasti šiuos įstatymus reikia būti Saliamonu. Su ponu Straganavičium išsiaiškinom kasdienine lietuvių kalba siuntų reikalus. Viena aišku, kad mūsų siuntos daugiau nėra skaitomos, kaip labdara, o tik kaip normali pašto siunta. Paskutinė siunta buvo iškrauta Muitinės sandėliuose ir tikrinta. Po to vėl sukrauta į konteinerį ir atiduota firmai juos

išvežioti po Lietuvą. Galima siųsti pavieniams (fiziniams) asmenims po vieną paketą ne daugiau 31.5 kg. ir vertė nedidesnė kaip 400 litų. Tokie siuntiniai neapmuituojami. Politinėms organizacijoms labdara nepraleidžiama. Ateityje reikės paruošti detalų įpakavimo sąrašą.

Dėl ateities siuntų norėčiau informuoti mūsų bendruomenę Australijoje kad vartotų rūbų yra kalnai pardavimui ant kilogramo miesto aikštėse ir parduotuvėse. Produktų iš maisto yra pilnos parduotuvės, pirmos rūšies alyva, delikatesai iš maisto, batai įrankiai ir visa kita, kas randasi pas mus parduotuvėse. Tie kurie perka naujus daiktus Australijoje, tuos pinigus nusiuntę Lietuvą padarys Lietuvos žmones daug laimingesniais, nes jie galės nusipirkti, kas jiems patinka ir reikalinga.

Siaip Lietuva žaliuoja kaip pasakų šalyje, bet jau nusikaltimų bangos čia tai siaubingos. Provincijoje iš pievų vagiamos karvės ir kiti gyvuliai. Miestuose žudynės, kas dieną skelbiamos per žiniais. Automobiliai vagiami, o paskui iš vagių reikia juos išsipirkti. Tai tokią generaciją išaugino komunistinė sistema ir jai padėjo dabartinė Lietuvos valdžia. Norint būti geriems piliečiams nėra iš ko imti pavyzdį, kadangi sako, ir valdžios vyrai vagia.

Artėja Seimo rinkimai. Rūpinkimės visi ką rinksime į sekančią Lietuvos administraciją? Gerai Lietuvoje, bet bus geriau namuose - Australijoje.

Antanas Kramilius
Lietuva

Kurčnebyliai galės tik per teismą atgauti italų dovaną

Klaipėdiečių invalidų Sakalų šeimai likimo draugai iš Italijos atsiuntė siuntinį, kuriame buvo įvairių drabužių ir 800 Vokietijos markių. Pinigai nebuvo deklaruoti, todėl muitininkai juos konfiskavo. Sunkiai besiverčiančiai invalidų šeimai liko vienintelė galimybė atgauti pinigus - kreiptis į teismą.

Mireta ir Žydrūnas Sakalai - kurčnebyliai nuo gimimo. Abu jie per mėnesį gauna 244 litus pašalpos. Pastangos rasti kokį nors darbą buvo bevaisės. Pasak Miretos motinos Emilijos Garbaniauskiene, dvejų metų sūnų Gedvydą ir dešimties metų sūnų Emilijų auginanti šeima be tėvų paramos visai nesudurtų galų.

Pavasarij Klaipėdoje lankėsi grupė invalidų iš Italijos. Sakalai susipažino su keletu jų. Bazile Tompeo apsilankė klaipėdiečių namuose. Pamatęs, kaip varganai gyvena ši šeima, italas nusprendė bent kiek jai padėti.

Grįžęs į namus, jis surinko įvairių drabužių ir nedelsdamas

Aušra Pilaitienė

išsiuntė į Lietuvą, kartu įdėjęs ir voką su 800 Vokietijos markių.

Siuntinį Sakalai atsiėmė Klaipėdos pašto skyriuje. Grįžę į namus, pakete jie rado Vilniaus teritorinės muitinės viršininko J.Bagdono pasirašytą dokumentą, kuriame teigiama, kad siuntinyje buvusi nedeklaruota valiuta konfiskuota ir pervesta į atitinkamą Finansų ministerijos sąskaitą. Pažymima, kad šis sprendimas per dešimt dienų gali būti apskųstas teismui.

E.Garbaniauskiene su dukra nuvažiavo į Vilnių, kreipėsi pagalbos į Lietuvos muitinės departamentą, Vyriausybės priimamąjį. Po kelių dienų E.Garbaniauskienei paskambino iš Vyriausybės priimamojo ir patarė daugiau niekur nesikreipti, nes „reikalai sprendžiami jūsų naudai“.

Savaitę nesulaukusi naujienų, moteris vėl paskambino į Muitinės departamentą ir sužinojo, kad pinigus gali atgauti tik teismo būdu.

Muitinės departamento juridinio skyriaus viršininkė Laima Leipuvienė sakė, kad šiuo atveju gaila žmonių, tačiau pinigai konfiskuoti pagal galiojančius muitinės įstatymus.

Muitinės departamento darbuotojai, sužinoję, kad pinigus kurčnebyliams paaukojo Italijos invalidai, bandė išimties tvarka juos atgauti. Tačiau Vilniaus teritorinėje muitinėje konfiskuota nedeklaruota valiuta jau buvo pervesta į Finansų ministerijos sąskaitą.

L.Leipuvienė teigė, kad M.Sakalienei liko vienintelis kelias dovanuotus pinigus atgauti teisme. Ji mano, kad bus atsižvelgta į sunkią

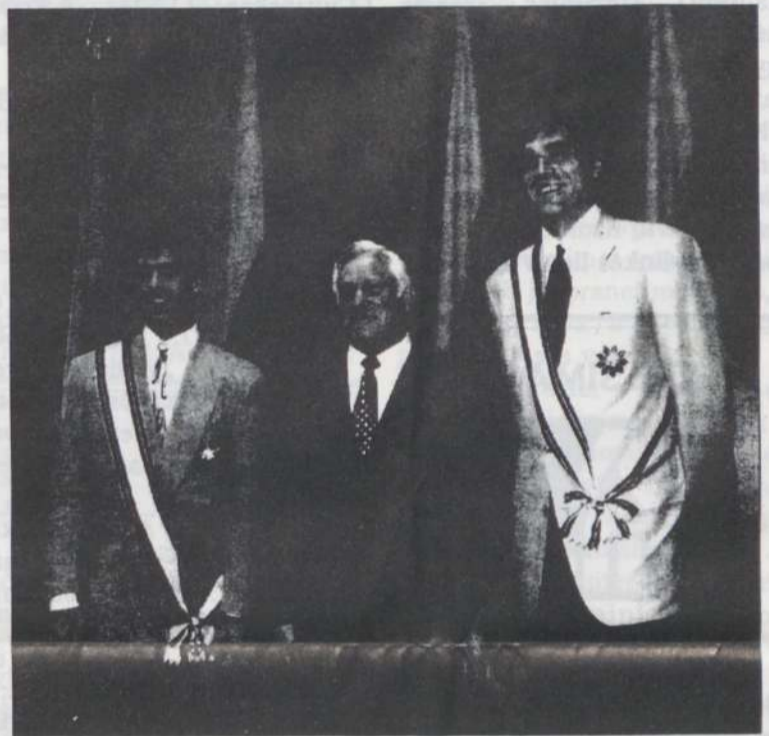
materialinę šeimos padėtį, teismo išlaidų apmokėti nereikės.

Nagrinėjant bylą, žada dalyvauti Vilniaus teritorinės muitinės atstovas, neprieštaraujantis, kad pinigai atitektų tikriesiems adresatams.

Pasak L.Leipuvienės, muitininkai vis dar randa pašto siuntose draudžiamų daiktų. Be pinigų, dažniausiai konfiskuojami gendantys maisto produktai, įvairūs gėrimai, prekės, kurias apskritai draudžiama išvežti iš šalies. Pinigus galima siųsti tik nustatyta tvarka. Visą reikalingą informaciją turėtų suteikti pašto skyrių darbuotojai.

„Lr.“

Po pergalių Atlantoje

Įteikęs apdovanojimus, Prezidentas A.Brazauskas nusifotografavo tarp Š.Marčiulionio (kairėje) ir A.Sabonio.

Eltos nuotr.

Už nuopelnus Lietuvos sportui bei valią ir ryžtą siekiant pergales Atlantos olimpinėse žaidynėse I laipsnio ordinu apdovanotas Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės vyriausiasis treneris V.Garastas ir du komandos lyderiai - A.Sabonis bei Š.Marčiulionis.

Pirmojo laipsnio ordinai Lietuvoje įteikiami tik trečią kartą - jais iki šiol buvo pagerbtas Lietuvos diplomatas S.Bačkis bei pavasarij Vilniuje viešėjęs UNESCO generalinis sekretorius F.Mayoras.

Antrojo laipsnio ordinai apdovanoti R.Kurtinaitis bei A.Karnišovas. Pastarasis vienintelis iš krepšinininkų nedalyvavo apdovanojimo ceremonijoje, nes po žaidynių liko išsėtis Amerikoje.

Trečiojo laipsnio ordinai apdovanoti krepšinininkai G.Einikis, D.Lukminas, S.Stombergas, masažuotojas J.Petkevičius, taip pat komandos treneris J.Kazlauskas.

Ketvirtojo laipsnio ordinai atiteko T.Pačesui, R.Vaišvilai, E.Žukauskui, M.Žukauskui ir gydytojui V.Zumeriui.

Penktojo laipsnio ordinai apdovanoti penktąsias ar šeštąsias vietas olimpiadoje užėmę lengvaatlečiai V.Alekna ir N.Zilinskienė, dviratininkės R.Mažeikytė ir J.Polikevičiūtė. Abi dviratininkės šiuo metu treniruojasi Prancūzijoje.

„Lr.“

Pašventinta evangelikų liuteronų bažnyčia

Kretingalės miestelyje po restauravimo naujai pašventinta evangelikų liuteronų bažnyčia. Ją pašventino Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas.

Bažnyčios restauravimo darbai iš aukų, surinktų JAV ir Vokietijoje, buvo pradėti dar Atgimimo metais. Tai jau šeštoji po Rusnės, Dovylių, Katyčių, Juodkrantės, Vyžių Klaipėdos krašte atstatyta bažnyčia. Dabar remontuojami Dievo namai Vilkyčiuose ir Zukuose.

„Lr.“

TALKOS PRANEŠIMAS

Nuo rugsėjo 1 d., 1996, naujiems ir atnaujiniams indėliams galioja sekančios procentai:

Terminuoti indėliai:

Mėnesinių palūkanų sąskaita (Min. \$10,000) 6.5%

12 mėn.	
\$5,000 +	7.5%
\$500 - \$4 999	7.25%
6 mėn.	7%
3 mėn.	6.5%

Sąskaitos minimumas \$500

Terminui pasibaigus, indėlį galima išimti ar pervesti į kitą sąskaitą. Palūkanos įmokamos į einamąją sąskaitą. Jei klientas nepašalins savo pageidavimo, sąskaita automatiškai pervedama į naują, tokį patį terminuotą indėlį. Pinigus iš terminuotų indėlių galima išimti terminui nesuėjus. Tuo atveju mokama tik 2% už išimtus pinigus.

Einamosios sąskaitos:

\$5000 +	4%
\$1000 - \$4999	3%
\$1.00 - \$999	2%

Paskolos:

Su turto užstatu iki \$180,000	8.9%
NAUJOS paskolos pirmieji 12 mėn. virš \$20,000	6.9%
Su dokumentų užstatu iki \$25,000	12%
Su garantuotojais iki \$10,000	13%
Asmeninės iki \$5,000	13%

Talka viršminėms paskoloms procentus gali keisti metų bėgyje atsižvelgiant į bankų ir finansinių įstaigų siūlomus procentus.

Adelaide	362 7377
Melbourne	9328 3466
Sydney	796 8662

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ

TALKA

KREDITO DRAUGIJA

TALKA INFORMATION

The following interest rates apply from Sept. 1, 1996 for all new and renewed deposits:

Term Deposits:

Monthly interest Account (Min. \$10,000) 6.5%

12 month	
\$5,000 +	7.5%
\$500 - \$4 999	7.25%
6 month	7%
3 month	6.5%

Account minimum \$500

On maturity, the deposit and interest may be withdrawn or transferred to other accounts. If the client does not notify his/her intentions, the account is automatically rolled over for another equal term at current interest rate. Withdrawals may be made from term deposits before maturity date. In such case only 2% is payable on the withdrawn sum.

Current Accounts:

\$5000 +	4%
\$1000 - \$4999	3%
\$1.00 - \$999	2%

Loans:

Mortgage security up to \$180,000	8.9%
NEW loans over \$20,000 capped for 12 mth..	6.9%
Title deposit security up to \$25,000	12%
Guarantor secured up to \$10,000	13%
Personal up to \$5,000	13%

Loan interest rates may be varied during the year depending on current interest rates offered by banks and other societies.

Adelaide	362 7377
Melbourne	9328 3466
Sydney	796 8662

LITHUANIAN CO-OPERATIVE

TALKA

CREDIT SOCIETY LTD

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	9848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	9802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	9789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	9596 8144
Glenroy: 111 Wheatshaf Road.....	9306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	9509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	9546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	9329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	9870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	9707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	9555 9088
St. Albans: 69 Alfrieda Street.....	9367 4333

